

Doğrudan Havacılık - Uzay İlişkili Yükseköğretimde 2019 Yılı (Öğretim Kurumları - Kontenjanlar, Sorunlar ve Öneriler)

Can EREL
Uçak Mühendisi
can.ereel@canerel.com.tr

Giriş:

Havacılığın gelişmesinin farklı amaçlarla kullanılabilme olasığını görüp 2011 yılından itibaren "doğrudan havacılık ve uzay alanları ilişkili " öğretim programlarını her yıl kontenjanların açıkladığı Haziran ayları sonunda izleyerek makaleleştirdim.

Son yıllarda aldığım üstlendiğim devlet görevinde bu çalışmalardan havacılık otoritesinin ilişkili olduğu işlevlerinde yararlanılmış olsa da, 2018 yılındaki durumu ayrıntıları ile inceleyememişim, Mayıs başında geçmiş çalışmalarım ışında ve rehberliğimde bir gönüllü "Veri Analizi ve Raporlama" takımının hazırladığı rapor üzerinden hızlıca inceleyerek yayınlamıştım.

Bu yıl da, 20 Haziran 2019 verileri ile yayınlanan "2019-Yükseköğretim Programları ve Kontenjanları Kılavuzu" üzerinden, yaz tatili şartlarına göre yeniden yapılandırdığım "Veri Analizi ve Raporlama" takımının raporlarına göre çalışmamı tamamladım; kılavuz 18 Temmuz 2019 günü yenilenince, içeriği güncelleyerek yenileyerek ikinci kez yayınlıyorum.

Aklı HAVAda Olanlara...

BU makale ile, mesleki ve endüstriyel gereklilikler açısından, genel yükseköğretim analizini yapıp, *"..bu alanda öğrenim görmek isteyen öğrenciler ve onların Ana ve Babaları için dikkat çekici sonuçlardan yararlanılması ve ilgililerle paylaşılması..."* amacı ile hazırladım; hayrlara vesile olsun dilerim...

2019 Yılında Doğrudan Havacılık - Uzay İlişkili Bölümleri:

Uygulanmakta olan (iş alanlarına göre gruplandırılmış bir şekilde) öğretim programları,

- Lisans (4 yıl) Seviyesi Öğretim Programları
 - Astronomi ve Uzay Bilimleri
 - Astronomi ve Astrofizik
 - Hava Trafik Kontrol
 - Havacılık Yönetimi (Fakülte)
 - Havacılık Yönetimi (Yüksekokul)
 - Havacılık Yönetimi (Açıköğretim)
 - Meteoroloji Mühendisliği
 - Pilot Eğitimi
 - Pilotaj
 - Uçak Elektrik-Elektronik (Fakülte)
 - Uçak Elektrik-Elektronik (Yüksekokul)
 - Havacılık Elektrik ve Elektronik (Fakülte)
 - Uçak Gövde-Motor (Fakülte)
 - Uçak Gövde-Motor (Yüksekokul)
 - Uçak Gövde-Motor Bakım (Fakülte)
 - Uçak Gövde-Motor Bakım (Yüksekokul)
 - Uçak Mühendisliği
 - Uçak ve Uzay Mühendisliği
 - Uzay Mühendisliği
 - Havacılık ve Uzay Mühendisliği
 - Uzay Bilimleri ve Teknolojileri

Ayrıca, Milli Savunma Üniversitesi içinde yer alan lisans seviyesindeki Hava Harp Okulu (İstanbul) öğretim programları mevcuttur.

- Ön Lisans (2 yıl) Seviyesi Öğretim Programları
 - Hava Lojistiği
 - Sivil Hava Ulaştırma İşletmeciliği
 - Sivil Hava Ulaştırma İşletmeciliği
 - Sivil Havacılık Kabin Hizmetleri
 - Uçak Teknolojisi
 - Uçuş Harekat Yöneticiliği

şeklinde belirlenmiştir.

Ayrıca, Milli Savunma Üniversitesi içinde yer alan ön lisans seviyesindeki Hava Astsubay Meslek Yüksekokulu (İzmir),

- Uçak Teknolojisi (Aviyonik)
- Uçak Teknolojisi (Mekanik) - MSÜ
- Hava Trafik Kontrol - TSK

öğretim programları mevcuttur.

Doğrudan Havacılık - Uzay İlişkili Bölümleri Olan Öğretim Kurumları:

Belirtilen öğretim programlarına bugün sahip olan yükseköğretim kurumları,

- Türkiye'de yerleşik olanlar;
 - Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi (Ağrı)
 - Adana Alparslan Türkeş Bilim ve Teknoloji Üniversitesi (Adana)

- Afyon Kocatepe Üniversitesi (Afyon)
- Akdeniz Üniversitesi (Antalya)
- Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi (Antalya)
- Amasya Üniversitesi (Amasya)
- Anadolu Üniversitesi (Eskişehir)
- Ankara Üniversitesi (Ankara)
- Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi (Ankara)
- Antalya AKEV Üniversitesi (Antalya)
- Antalya Bilim Üniversitesi (Antalya)
- Atşehir Adıgüzel Meslek Yüksekokulu (İstanbul)
- Atatürk Üniversitesi (Erzurum)
- Atılım Üniversitesi (Ankara)
- Balıkesir Üniversitesi (Balıkesir)
- Beykent Üniversitesi (İstanbul)
- Beykoz Üniversitesi (İstanbul)
- Burdur Mehmet Akif Üniversitesi (Burdur)
- Bülent Ecevit Üniversitesi (Zonguldak)
- Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi (Çanakkale)
- Dicle Üniversitesi (Diyarbakır)
- Dokuz Eylül Üniversitesi (İzmir)
- Ege Üniversitesi (İzmir)
- Erciyes Üniversitesi (Kayseri)
- Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi (Erzincan)
- Eskişehir Teknik Üniversitesi (Eskişehir)
- Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi (İstanbul)
- Fırat Üniversitesi (Elazığ)
- Gazi Üniversitesi (Ankara)
- Gaziantep Üniversitesi (Gaziantep)
- Gümüşhane Üniversitesi (Gümüşhane)
- Hitit Üniversitesi (Çorum)
- Isparta Uygulamalı Bilimler Üniversitesi (Isparta)
- Iğdır Üniversitesi (Iğdır)
- İskenderun Teknik Üniversitesi (Hatay)
- İstanbul Arel Üniversitesi (İstanbul)
- İstanbul Aydın Üniversitesi (İstanbul)
- İstanbul Ayvansaray Üniversitesi (İstanbul)
- İstanbul Bahçeşehir Üniversitesi (İstanbul)
- İstanbul Bilgi Üniversitesi (İstanbul)
- İstanbul Esenyurt Üniversitesi
- İstanbul Gedik Üniversitesi (İstanbul)
- İstanbul Gelişim Üniversitesi (İstanbul)
- İstanbul Kemerburgaz Üniversitesi
- İstanbul Kültür Üniversitesi (İstanbul)
- İstanbul Medipol Üniversitesi (İstanbul)
- İstanbul Rumeli Üniversitesi (İstanbul)
- İstanbul Teknik Üniversitesi (İstanbul)
- İstanbul Ticaret Üniversitesi (İstanbul)
- İstanbul Okan Üniversitesi (İstanbul)
- İstanbul Üniversitesi (İstanbul)
- İstinye Üniversitesi (İstanbul)
- İzmir Ekonomi Üniversitesi (İzmir)
- Kastamonu Üniversitesi (Kastamonu)
- Kapadokya Meslek Yüksekokulu (İstanbul)
- Kapadokya Meslek Yüksekokulu (Nevşehir)
- Kırklareli Üniversitesi (Kırkkale)
- Konya KTO Karatay Üniversitesi (Konya)

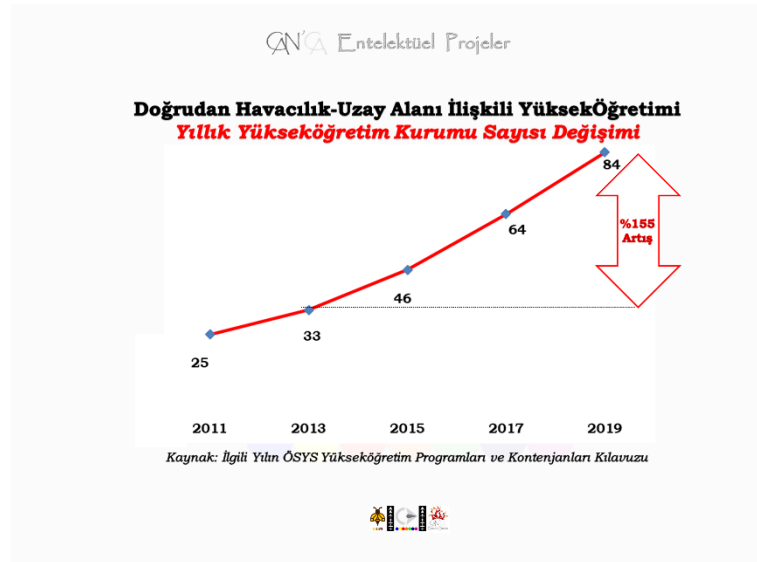
- Kocaeli Üniversitesi (Kocaeli)
 - Maltepe Üniversitesi (İstanbul)
 - Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi (Burdur)
 - Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi (Muğla)
 - Muş Alparslan Üniversitesi (Muş)
 - Necmettin Erbakan Üniversitesi (Konya)
 - Nevşehir Hacı Bektaş-ı Veli Üniversitesi (Nevşehir)
 - Niğde Üniversitesi (Niğde)
 - Nişantaşı Üniversitesi (İstanbul)
 - Pamukkale Üniversitesi (Denizli)
 - Ondokuz Mayıs Üniversitesi (Samsun)
 - Orta Doğu Teknik Üniversitesi (Ankara)
 - Ömer Halisdemir Üniversitesi (Niğde)
 - Özyeğin Üniversitesi (İstanbul)
 - Selçuk Üniversitesi (Konya)
 - Süleyman Demirel Üniversitesi (Isparta)
 - Tarsus Üniversitesi (Mersin)
 - Trakya Üniversitesi (Edirne)
 - Türk Hava Kurumu Üniversitesi (Ankara)
 - Türk Hava Kurumu Üniversitesi (İzmir)
 - Uludağ Üniversitesi (Bursa)
 - Uşak Üniversitesi (Uşak)
 - Yıldız Teknik Üniversitesi (İstanbul)
 - Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi (Zonguldak)
- K.K.T.C.de yerleşik olanlar;
 - Girne Amerikan Üniversitesi (KKTC-Girne)
 - Girne Üniversitesi (KKTC-Girne)
 - Kıbrıs İlim Üniversitesi (KKTC-Ozanköy)
 - ODTÜ Kuzey Kıbrıs Kampusu (KKTC-Güzelyurt)

olarak belirlenmiştir.

Ayrıca, Milli Savunma Üniversitesi (Hava Harp Okulu ve Hava Astsubay Meslek Yüksekokulu ile) bu kapsamda sayılması gerekir.

Doğrudan Havacılık - Uzay İlişkili Yükseköğretim Programları İlgili Değişim:

Konu ile ilgili yükseköğretim kurum sayılarının yıllar içinde gelişimi takip eden grafikte gösterilmektedir:

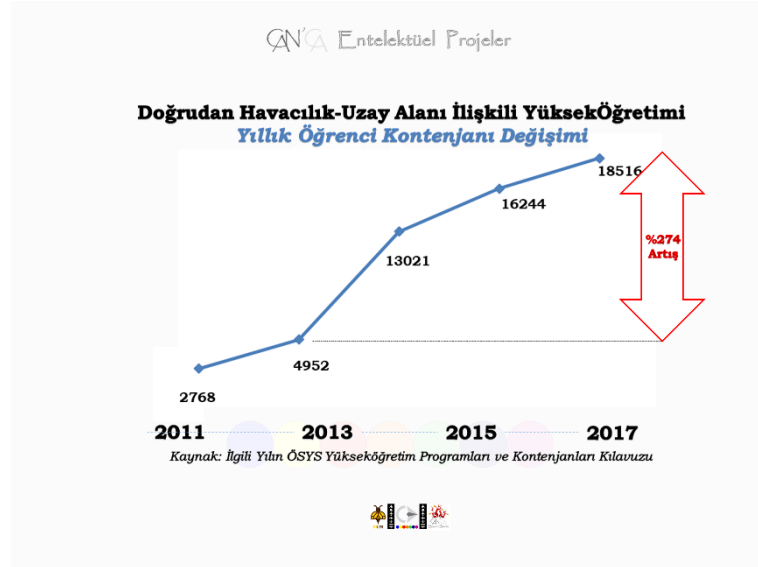

Klavuz bilgilerine göre,

- Türkiye ve KKTC'deki 84 yüksek öğretim kurumunun, 52 adedi devlete ve 32 adedi vakıflara,
 - İstanbul'daki 49 yüksek öğretim kurumunun, 3 adedi devlete ve 23 adedi vakıflara,
- aittir.

İlgili yükseköğretim kurumları son 6 yılda 2,5'ya katlanmıştır.

Söz konusu yükseköğretim programları için belirlenmiş öğrenci kontenjanlarının yıllar içinde gelişimi ise takip eden grafikte gösterilmektedir:

İlgili yükseköğretim programları için belirlenmiş öğrenci kontenjanları ile ilgili olarak,

- Lisans seviyesinde 7101 ve ön lisans seviyesinde 11415 öğrenci kontenjanı ile toplamda 18516 gibi bir rekor seviyeye ulaşarak, son 6 yılda yaklaşık 4'e katlanmıştır.
- Temmuz 2019 itibari ile ilgili öğretim programları içinde,
 - Lisans seviyesinde belirlenmiş 7101 öğrencilik kontenjanın yaklaşık % 28 kısmı (2025 öğrenci kontenjanı), Amasya Üniversitesi ve Anadolu Üniversitesi tarafından "Havacılık Yönetimi",
 - ve
 - Ön lisans seviyesinde belirlenmiş 11415 öğrenci kontenjanının yaklaşık % 28 kısmı (3332 öğrenci kontenjanı), Atatürk Üniversitesi ve İstanbul Üniversitesi tarafından "Sivil Hava Ulaştırma İşletmeciliği" AÇIK ÖĞRETİM programıdır.

- Öğrenci kontenjanlarında,
 - Lisans seviyesinde 7101 öğrenci kontenjanının yaklaşık %19 kısmı (1361 öğrenci kontenjanı),
 - Ön lisans seviyesinde 11415 öğrenci kontenjanının yaklaşık %56 kısmı (6345 öğrenci kontenjanı),

olmak üzere toplamda 18516 öğrenci kontenjanının yaklaşık %41,6 kısmı (7706 öğrenci kontenjanı) İstanbul'da konuşlu öğretim kurumları ve programlarıdadır. Burada dikkate alınması gereken bir başka husus, havacılık alanında gerekliliği ve etkinliği nedeni ile varlığı eleştirilen AÇIK ÖĞRETİM programlarının dikkate alınması halinde, İstanbul'daki lisans seviyesi kontenjan oranının %19'dan %27'ye ve ön lisans seviyesi kontenjan oranının da %56'dan %79'a çıktığıdır.

Görülen Sorunlardan Bazıları:

Bu veriler ve bilgiler ışığında, geçmiş deneyim ve uygulamalar ile dikkatimi çeken bazı sorunlar var; önem arzeden ilk ikisini örnek olarak paylaşmak gerekir ise...

Sorun Örneği #1 "Havacılık Gelişiyor" diye kontenjan veriliyor da.....!?!?

"Havacılık Gelişiyor" deniyor ve bu söylemle öğretim kurumlarında programlar açılıyor, kontenajlar tahsis ediliyor da...

Ammaaa,

- Havacılık şirketlerinde "Havacılık Bölümleri Mezunu" olanlara ÖZEL kontenjanlar yok ki.....!

ve

- Havacılık şirketleri SADECE "Havacılık Bölümleri Mezunu" olanlarını işe almıyor ki; çoğu halde "Havacılık Bölümleri Mezunu" olanların işe girebilme oranı %10 bile değil!

O halde bunca program ve kontenjan ne için; ne işe yarıyor?

Sorun Örneği #2 O AÇIK ÖĞRETİM ısrarı, hem de havacılıkta.....!?!?

Havacılıkta "Açık Öğretim" Programları var birkaç yıldır; ne işe yaradığını bilen var mı? Ben bu alanda 42 yıldır çalışırım, bilmiyorum.

Şu an havacılığın nur topu gibi, 5357 öğrenci kontenjanı var ve bu toplam kontenjanın %28,3 kısmını oluşturuyor.

Örgün birinci öğretim süreçlerinde "Havacılık Bölümleri Mezunu" olanlara olamayan iş ve çalışma kontenjanı AÇIK ÖĞRETİM bölümü mezunlarına nasıl olur; mümkün müdür?

İşsize boş ümit, iş sahibi olana da ilave işletme bilgisi vermekten başka bir amacı olamayacak havacılıkta AÇIK ÖĞRETİM Programları sürüyor; ülkeye kaynak, öğrenci ve ebeveynlere umut israfı!

Önerilerimden Bazıları:

Bu değerlendirmeler ve tespitler, son yıllarda sürekli olarak, TOBB TSHM'nin (Türkiye Sivil Havacılık Meclisi) nerede ise her toplantısında gündeme getirdiğim, 2011 yılında hazırlamaya başladığımız havacılık sektörü yıllık raporunun içine nerede ise sabit bir bölüm olarak yerleştirdiğimiz GERÇEKLER...

...sorun olduğu için de çözüm sorumluluğundakilerin görmezden geldikleri alanda kalma olasılığı yüksek; ama GERÇEK işte gündemde tutulmalı!

Yorulmak, vazgeçmek yok; değil mi ki, on yıllardır, Can'la başla çalıştık, ekmeğini yedik bu endüstrinin...

...bu bilgi, bilim ve deneyim ile ısrarla düşünecek, araştırarak, bulacak, söyleyecek-yazacak ve paylaşacağız!

Tam da, yüce kurtarıcımız ve kurucumuzun,

"Arkadaşlar!

Birbirimize daima gerçeği söyleyeceğiz!

Felaket ve saadet getirsin, iyi ve fena olsun, daima gerçekten ayrılmayacağız!"

emrine uygun paylaşılmalı...

...ki, otorite(ler), ilgili öğrenciler ve onların ana-baba / ebeveynleri de okusun ve düşünsün bu belirleme ve önerileri; umarım, gereğini yapmaya çalışsınlar...

Ardından, son 10 yılda bu konuda yaptığım önerileri tarayarak dikkat çeken ve/veya aciliyet taşıyanları buldum. Özetle:

İlk İş:

Havacılık meslekleri yapısı ve içerikleri ve bu mesleklerdeki işgücü ihtiyacı planlamaları / gelecek projeksiyonları,

- * "Çalışma" hayatı ve "Mesleki Yeterlilik" sorumlusu otoritelerinin işbirliği ile sahipliliğinde,
- * Havacılık, öğretim ve kalkınma otoritelerinin yakın izlemesinde,
- * Endüstri kuruluşlarının aktif katılımında,

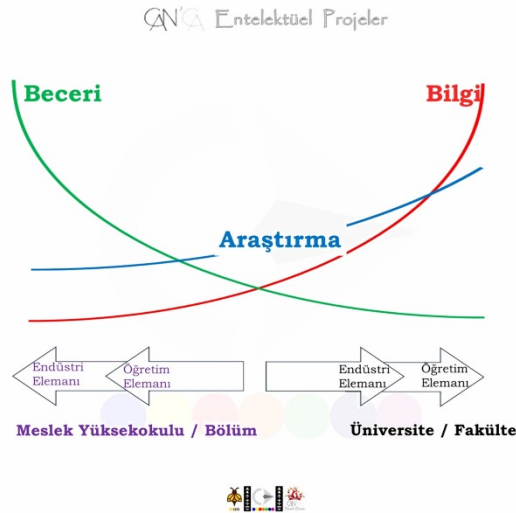
yurt genelinde kabul görecektir şekilde yapılmalı ve güncel tutulmalıdır.

İkinci İş

Yükseköğretimde "Beceri" odaklı "Havacılık Mesleki Öğretim ve Eğitim Programları"nın tamamında,

- Öğretim seviyesi ÖN LİSANS ile sınırlandırılacağı,
- Oluşturulacak Meslek Yüksekokulları içinde toplanacak şekilde organize edileceği,
- Program yönetimi ve öğreten kadrolarda akademisyenler minimize edilerek yabancı dil, mesleki sertifikasyon ve deneyime sahip "Meslek Erbabı" ağırlık kazanacağı,

düzenlemeler yapılmalıdır; daha çok da,

grafikte gösterilen temel nedene dayalı olarak bunlar daha fazla umur tüketimine ve kaynak israfına neden olunmadan hemen yapılmalıdır...

Üçüncü İş

Yükseköğretim ve ortaöğretimde AYNI İŞ / POST için mevcut öğretim programları uyumlaştırılmalı ve öğrenci kadroları da oluşturulan Havacılık meslek ve işgücü planlamalarına göre yenilenmelidir.

ve paralelinde diğer önlemler ise,

(1) Lisans seviyesinde "Havacılık Yönetimi" ve ön lisans seviyesinde "Sivil Hava Ulaştırma İşletmeciliği" adını alan, doğrudan havacılık öğretim programları içinde "işletme" esaslı olanlarla ilgili son yıllarda uygulanan AÇIK ÖĞRETİM uygulaması sonlandırılıp, kontenjanlarının tamamı kapatılmalıdır

(2) "Mesleki Sertifikasyon" gereken (pilot, hava trafik kontrolörü, dispatcher, hava aracı makinisti/teknisyeni adayları yetiştiren) öğretim programlarından havacılık otoritesi değerlendirmesinden geçip onay almamış olanlardaki öğrenci kontenjanlarının tamamı kapatılmalıdır.

(3) "İşletme" esasına dayalı olarak en az yatırım ve en kolay hazırlıkla endüstride AYNI İŞ / POST için,

* Lisans seviyesinde oluşturulmuş "Havacılık Yönetimi",

* Ön lisans seviyesinde oluşturulmuş "Sivil Hava Ulaştırma İşletmeciliği",

yükseköğretim programları ve öğrenci kontenjanlarının çok önemli bir kısmı kapatılmalıdır.

(4) "Mesleki Sertifikasyon" gereken bir program olarak "Havacılık Güvenlikçisi" konusunda gereken yapı hazırlanarak devreye alınmalıdır. Bu yapı için, Meslek Erbabı öğretim gücünün küresel norm ve standartlara göre hazırlanmasına olanak sağlayacak tarzda yüksek lisans öğretim programı şeklinde oluşturulmalı ve bu süreçte yetiştirilen öğretim gücü ile önlisans seviyesi programlar ve öğrenci kontenjanları verilmelidir.

şeklinde sıralanabilir..

Tabii ki, yüksek öğretime yönelik bu sorun ve önerileri değerlendirirken doğrudan havacılık öğretim programına sahip,

- Devlet liseleri;
 - Bağcılar Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi (İstanbul)
 - Fatih Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi (Ereğli, Konya)
 - Gazi Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi (Ankara)
 - Hezarfen Ahmet Çelebi Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi (Erzincan)
 - Hürriyet Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi (Bursa)
 - Kayseri Merkez Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi
 - Sabiha Gökçen Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi (Eskişehir)
 - Sabiha Gökçen Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi (Sultanbeyli, İstanbul)
 - Selim Yürekten Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi (Başiskele, Kocaeli)
 - Şehit Hakan Gülşen Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi (Kızılcahamam, Ankara)
 - Şehit Polis Demet Sezen Mesleki ve Teknik Eğitim Merkezi (Selçuk, İzmir)
 - Uçak Teknolojisi Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi (Aksu, Antalya)
- Özel liseler;
 - Akıllı Okul Çankaya Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi (Ankara)
 - Akıllı Okul Etimesgut Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi (Ankara)
 - Akıllı Okul Keçiören Vecihi Hürkuş Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi (Ankara)
 - Altın Kanatlar Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi (Antalya)
 - Batı Anadolu Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi (İzmir)
 - Beren Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi (Çukurova, Adana)
 - Çukurova Gökjet Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi (Tarsus, Mersin)
 - Darüşşifa Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi (Samsun)
 - Darüşşifa Mogan Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi (Ankara)
 - Durak Havacılık Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi (Beylikdüzü, İstanbul)
 - Gökjet Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi (Mimaroba, İstanbul)
 - Havajet Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi (İzmir)
 - Kartal Yesevi Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi (İstanbul)
 - Kokpit Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi (Denizli)
 - Kokpit Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi (Silivri, İstanbul)
 - Mavi Teknik Pancar OSB Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi (İzmir)
 - Uzay Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi (Yüreğir, Adana)
 - Yonca Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi (Kırıkkale)
 - Yükselen Teknoloji Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi (Ankara)

ortaöğretim kurumlarımızı da unutmamak gerekir ki, özellikle de öğrenci kontenjanları ile ilgili paylaşılacak sorunların daha da iyi algılanabilsin.

Sonuç:

Bu değerlendirmemin sonucunu da, iki yıl önce yazdığım bölümden önemli ölçüde yararlanarak tamamlayacağım:

Yaklaşan sınav ve ardından yaşanacak tercih sürecinde akli HAVAda olanlara, akli HAVAda olan çocuğu ve/veya sevdiği olanlara, doğrudan havacılık ve uzay endüstrileri sayesinde varlık bulmuş bu öğretim programlarını, yükseköğretim kurumları, kontenjanları, tesis/altyapı ve öğretim gücü ve etkinliği kadar mesleklerle ilgili detayları da dikkate alarak değerlendirmelerinin uygun olacağını yineliyorum.

*...öyle sorunlar var ki, çoğu geçmişin çözümlerinden kaynaklanan ve müzminleşmekte olduğu anlaşılan bu sorunlara şaşırıp kalmamak elde değil; birkaçını paylaştığım örneklerde de bulunan, aynı içerikte süreçlere farklı isimlendirmeler görebilmek de, aynı iş alanına yönelik eleman yetiştiren 2 yıllı 5 yıl arasında değişen öğretim programı bulabilmek de, o öğretimlerin de iş gereklerine ne kadar uygun olduğu ve endüstride beklenen (Bilgi, Beceri & Yetkinlik ile tanımlı) mesleki yeterlilik seviyesini ne kadar uygun olabilecekleri de tartışmalı; kaldı ki, sırf **"..havacılık gelişiyor!"** gibi bir güdüleme ile bu alanlara ilgisi çekilenler gibi bu detaylarla ilk defa karşılaşanların ne yapacaklarını bilememesi normal ama sonuçları çok acı oluyor.*

Özetle, günümüz ve uzman öngörüsünün bile çok ötesinde olarak değerlendirdiğim bu kontenjan ile yetişecekleri mezuniyetlerinde çok zorlu bir meslek edinme süreci bekliyor, çok açık! Sadece öğrenci kontenjanları dikkate alınır, bu zorluk bugün beş yıl öncesine kıyasla ikiden fazla katlanmış durumda... Beş yıl sonrayı siz düşünebilirsiniz..!

O nedenle, önlem nitelikli hazırlıkların tam da bu aşamada çok ciddi olarak yapılması gerek!

Kariyerinde akli HAVAda olanların bu sürece akli başında başlamaları ve yönetmeleri hem kendileri, hem aileleri ve hem de ülkemiz açısından çok önemli; salt ticari amaçlarla, doğruluğu ve derinliği tartışmaları gerekçelerle çekilmeye çalışılan ilgi ağlarına düşülmemeli...

Bu konuda uzman kişi ve kurumların bazı değerlendirmelerinden yararlanılmalı, ön bilgi edinilerek ve hatta gerekirse doğrudan danışma ile yapılacak seçimlerde yararlanmasını öneriyorum; bilinerek oluşturulan beklentilerle mutluluğun elde edilmesi ve gereksiz kaynak israfının önlenmesi en başta alınacak önemlerle olanaklı!

Başlayan tercih döneminde yapılacak yükseköğretim programı ve yükseköğretim kurumu tercihleri ile gelecek mesleğini belirleyecek ve kariyerinin hazırlık adımlarını atacak gençlere şans ve başarı, değerli ebeveynleri ve ailelerine güç ve sabır dilerim.

NOT: Bu çalışmanın dayandırıldığı, "Veri Analizi ve Raporlama" aşamasına katkıları ile,

- Felsefe bölümü mezunu Rehber Öğretmen ve Havacılık Yönetimi açık öğretimi öğrencisi sevgili Ayşe Betül ERCAN'a,
- Niğde Üniversitesi Sivil Hava Ulaştırma İşletmeciliği bölümünü 1.sınıf öğrencileri sevgili Yasin ÇAKMAK'a,

böyle güzel bir tatil döneminde ricamı kırmayarak harcadıkları zaman, verdikleri emek ve sağladıkları doğrudan katkı nedeni ile Can-ı gönülden teşekkür ediyorum.

Kaynakça :

1. ÖSYM; "[2019-Yükseköğretim Programları ve Kontenjanları Kılavuzu](#)"; 18 Temmuz 2019.
2. CE Web Sitesi; "[Can'ca Güncel Çalışmalar - Değerlendirmeler / Öğretim & Eğitim](#)".